

„I behagelig Skrivelse af 17de dennes har det ærede Udvalg anmodet Finansministeriet om Oplysning om, efter hvilke Regler Statskassens Tilskud til Præsternes Pension bestemmes.

I Anledning heraf skal Finansministeriet tjenstligt meddele, at de saakaldte ældre, før 1849 gjældende og ved Grundloven af 5te Juni 1849 midlertidig i Kraft holdte Pensionsregler i det Hele kun aldeles undtagelsesvis fremtræde i en positiv Form, men i Almindelighed maae søges i den indbyrdes Overeensstemmelse, som findes i de hver Gang ved særlig kongelig Resolution truffne Afgjørelser af en Række af enkelte, mere eller mindre eensartede Tilfælde. For Præsters Vedkommende have imidlertid en kongelig Resolution af et almindeligere Indhold, nemlig en Resolution af 3die Juni 1826, saalydende:

„Vi ville allernaadigst, at det med Hensyn til gamle og svage Præsters Entledigelse skal have sit Forblivende som hidtil, saaledes at ifkun de, der endog ved Hjælp af en personel Capellan, om denne ogsaa kunde ansættes til at fungere paa eget An- og Tilsvær, ikke længere kunne bestyre deres Embeder, kunne gjøre sig Haab om Entledigelse med en Pension af 2—300 Rd. Solv af den almindelige Pensionskasse og i visse Tilfælde et Tillæg i Sæd af Embedet, efter sammes Bestaaelse. Derhos ville Vi allernaadigst have Vort Cancelli bemyndiget til at correspondere med Vort Direction for den almindelige Pensionskasse om, at der i det Tilfælde, hvor en gammel og svag Præst nødvendigvis behøver en Medhjælper, men ikke er istand til aldeles at lønne denne, maa til dette Viemed af ovenmeldte Kasse forundes en Understøttelse af 100—150 Rd. Solv.“

For den rette Forstaaelse af denne kongelige Resolution er det imidlertid nødvendigt at tage Hensyn til, at den er afgiven paa en det danske Cancelli afættet Betænkning over Spørgsmaalet: „om der ikke i de Tilfælde, hvor det var nødvendigt at fritage en Sognepræst for de ham paaliggende Forretninger, uden at Samme kunde besørjes af en personel Capellan, eller Kalbet var af den Bestaaelse, at ingen tilstrækkelig Pension deraf

kunde udredes til den fratrædende Præst, dette da kunde overdrages til en vicarierende Præst, at forestaae paa eget An- og Tilsvær, imod derfor at tilstaaes en aarlig Løn, hvortil af den almindelige Pensionskasse kunde bidrages 200 à 300 Rd., der syntes tilstrækkelige ved Siden af den fulde Brug af Præstegaarden og dens Avling, der ialfald maatte tilfalde Vicarius.“ Heraf fremgaaer det nemlig, dels at Talen alene var om Sognepræster paa Landet, dels at Resolutionen, idet den paataente Foranstaltning med Ansættelse af vicarierende Præster opgaves, og Alt lodes forblivende ved det Gamle, kun leilighedsvis nævnte, hvilket Pensionsbeløb der hidtil havde været det almindelige i det omtalte Forhold. Men skjøndt denne Resolution saaledes paa ingen Maade har tilsigtet at give nogen almindelig og ufravigelig Regel for Udredelse af Pensioner af Statskassen til Sognepræster paa Landet, har Finansministeriet dog ved en anden Leilighed vedkjendt sig den Anskuelse, som har foreligget for Rigsdagen gennem Statsrevisionens Beretning angaaende Statsregnskabet for 1865—66, at denne Resolution, saaledes som Forholdene have udviklet sig, har faaet en større Betydning for Pensioneringen, end den har tilsigtet, idet ikke blot en Præst, der ansøger om Afsted paa Grund af Alder og Svagelighed, kun da kan faae Tilskud af Statskassen til Pensionen, naar Embedet ikke skjønnes forsvareligt at kunne besørjes ved Hjælp af en Capellan, men de 300 Rd. under alle Omstændigheder, hvad enten Præsten affædiges paa Grund af Alder og Svagelighed eller af anden utilregnelig Grund (hvilket Sidste ligger ganske udenfor Resolutionens Omfang) maae være et Maximum for Statskassens Tilskud til en Pension af et Landsbykald, hvorudover Regjeringen ikke kan gaae, uagtet der fra Tiden før 1849 kan paavises Tilfælde, hvori Tilskudet er fastsat høiere. Hvad derimod Kjobstadskald angaaer — som den omtalte Resolution slet ikke omhandler — har det altid været Sædvane, at Statskassens Tilskud fastsættes høiere end for Landsbykaldenes Vedkommende, nemlig efter de individuelle Omstændigheder til 4 à 600 Rd., hvilket derfor ogsaa ved førefaldende Leiligheder er skeet efter 1849.